

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
УНІВЕРСИТЕТ ТУШІЇ (Вітербо, Італія)
МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОШИРЕННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ
(Cirder, Вітербо, Італія)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА (Познань, Польща)
ДОСЛІДНИЦЬКА ГРУПА З ПИТАНЬ РІЗНОМАНІТНОСТІ, РІВНОСТІ ТА (РЕ)ІНТЕГРАЦІЇ
(Познань, Польща)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДІАПРОСТОРУ: ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ

Київ–Вітербо
2025

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF JOURNALISM
UNIVERSITY OF TUSCIA (VITERBO, ITALY)
INTERDEPARTMENTAL CENTER FOR RESEARCH AND DIFFUSION
OF RENEWABLE ENERGY (CIRDER, VITERBO, ITALY)
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań, Poland)
RESEARCH GROUP ON DIVERSITY, EQUALITY, AND (RE)INTEGRATION (Poznań, Poland)

CURRENT ISSUES OF MEDIA SPACE BOOK OF ABSTRACTS

Kyiv-Viterbo
2025

ISBN 9788890336188

УДК 007:304:070

Рецензенти:

Володимир Садівничий, д-р. наук із соц. комунік., проф. факультету іноземної філології та соціальних комунікацій Сумського державного університету
Алессандро Бокколіні, доцент факультету гуманітарних наук, комунікації та туризму
Університету Тушії

**Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту журналістики
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 16 від 6 травня 2025 р.).**

Редакційна колегія:

Юрій Бондар, канд. політ. наук, проф., директор ННІЖ
Анастасія Волобуєва, канд. наук із соц. комунік., доц.
Олена Грозна, асист.
Ірина Євдокименко, канд. наук із соц. комунік., доц.
Петро Катеринич, д-р філософії, асист.
Богдана Носова, канд. наук із соц. комунік., доц.
Олексій Ситник, канд. наук із соц. комунік., доц.
Андреа Колантоні, д-р філософії, доцент Університету Тушії, Вітербо, Італія
Леонардо Б'янкіні, д-р філософії, асистент Університету Тушії, Вітербо, Італія
Валеріо Ді Стефано, д-р філософії, Адміністративний менеджер CREA
– Дослідницького центру лісового господарства та деревини Ради
сільськогосподарських досліджень та аналізу економіки сільського господарства
Міністерства сільського господарства, продовольчого суверенітету та лісів Італії,
Рим, Італія

**Актуальні проблеми медіапростору: зб. доп. наук.-практ. конф. / упоряд. Ю. Бондар,
А. Волобуєва, Б. Носова. Київ–Вітербо, 2025. 480 с.**

У збірнику подано матеріали учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми медіапростору», яка відбулася в рамках Днів науки в Навчально-науковому інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка 17 квітня 2025 року.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та оригінальність інформації, коректність цитування наукових джерел і посилання на них.

Викладені погляди не відображають і не представляють думки членів редакційної колегії, рецензентів та Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

© Колектив авторів, 2025

© ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка, 2025

© Університет Тушії, Вітербо, Італія, 2025

ISBN 978-889-033-618-8

UDC 007:304:070

Reviewers:

Volodymyr Sadivnychi, Doctor of Sciences in Social Communications, Professor, Faculty of Foreign Philology and Social Communications, Sumy State University
Alessandro Bocolini, Ph.D., Associate Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy

**Recommended for publication by the Academic Senate of the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Minutes No. 16 dated May 6, 2025).**

Editorial Board:

Yurii Bondar, Ph.D., Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Anastasiia Volobuieva, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Olena Hrozna, Assistant Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Iryna Yevdokymenko, Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Petro Katerynych, Ph.D., Assistant Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Bogdana Nosova, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Oleksii Sytnyk, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Andrea Colantoni, Ph.D., Associate Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy
Leonardo Bianchini, Ph.D., Assistant Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy
Valerio Di Stefano, Ph.D., Administrative Manager, CREA – Research Center for Forestry and Wood of the Council for Agricultural Research and Analysis of Agricultural Economics of the Ministry of Agriculture, Food Sovereignty and Forests of Italy, Rome, Italy

Current Issues of Media Space: Book of Abstracts (2025). Edited by Yu. Bondar, A. Volobuieva, B. Nosova. Kyiv-Viterbo. 480 p.

This Book of Abstracts is a collection of selected academic papers presented at the VII International Scientific and Practical Conferences «Current Issues of Media Space» at the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv on April 17, 2025 in the frame of the Days of Science and in collaboration with the University of Tuscia.

The academic papers are published in the author's wording. The authors of the papers are fully responsible for the reliability and originality of the information, the correctness of the citation of scientific sources and references to them.

The views presented are those of authors and do not reflect or represent the views of the Editorial Board Members, Reviewers or the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv.

© Group of Authors, 2025

© Educational and Scientific Institute of Journalism,

Олексій Погорелов, ВІД РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ІНФОРМАЦІЇ ДО ЕФЕКТИВНИХ ПЛАТФОРМ КОМУНІКАЦІЇ В ГРОМАДАХ. ПРО ПОСИЛЕННЯ ВАЖЛИВОСТІ МІСЦЕВИХ МЕДІА В УКРАЇНІ В ЧАСИ ВІЙНИ	300
Олена Рижко, ЯК СТВОРИТИ ЕФЕКТИВНИЙ КУРС «СТОРІТЕЛІНГ ДЛЯ БІЗНЕСУ» ДЛЯ МАГІСТРІВ ІЗ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ	304
Яна Шекеряк-Кушка, Наталія Габор, ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ ДАНИХ: АНАЛІЗ ТРАНСФОРМАЦІЙ	307
Leonardo Bianchini, Valerio Di Stefano, Elisa Cioccolo, Andrea Colantoni, Giorgia Di Domenico, COMMUNICATING FOR THE PLANET: MEDIA'S INFLUENCE ON CLIMATE ACTION, ENVIRONMENTAL PROTECTION, AND ECOSYSTEM RESTORATION	310
Andrea Colantoni, Giorgia Di Domenico, Leonardo Bianchini, Bogdana Nosova, Elisa Cioccolo, GREEN ROOFS FOR ECOLOGICAL TRANSITION: NATURE-BASED SOLUTIONS FOR CITIES OF THE FUTURE. CULTIVATE THE COMMUNICATION OF GOOD GREEN PRACTICES	312
Oleksii Sytnyk, ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTEGRATION IN PUBLISHING: BETWEEN TECHNOPHOBIC RESISTANCE AND INNOVATION POTENTIAL	313
Valerio Di Stefano, Leonardo Bianchini, Pierluigi Rossi, Andrea Colantoni, NOISE AND SAFETY IN AGRICULTURE: THE ROLE OF COMMUNICATION AND KNOWLEDGE	317
Valerio Di Stefano, Andrea Colantoni, Leonardo Bianchini, Debora Pagani, OCCUPATIONAL SAFETY IN AGRICULTURE: PREVENTION STRATEGIES THROUGH TRAINING AND COMMUNICATION	318

ЧАСТИНА 7. МОВА. СУСПІЛЬСТВО. ЖУРНАЛІСТИКА

Андрій Вільчинський, СПЕЦИФІКА ТУРИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ В ОНЛАЙН-ВИДАННЯХ ЛЬВІВЩИНИ У ПЕРІОД ВІЙНИ	322
Тетяна Вільчинська, Олександр Вільчинський, ВИСВІТЛЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ПРЕСІ	324
Інна Гаврилюк, КАТОЙКОНИМИ В МЕДІА ЯК ЧИННИКИ МОВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: КЕЙС «СУМ'ЯН» І «СУМЧАН»	326
Тетяна Гиріна, РАДІОЕФІР ЯК ПРОСТІР ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МОВНОГО КОДУ	329
Наталія Зикун, МЕДІАФЕМІНІТИВИ І СУСПІЛЬНИЙ КОНТЕКСТ	332

Список використаних джерел

1. Войцеховський О. Нові пріоритети. Чому важливо розвивати туризм в Україні навіть під час війни. URL: <https://www.rbc.ua/rus/travel/novi-prioriteti-chomu-vazhливо-rozvivati-1691070748.html>.
2. Гурова Д. Д. Український туризм під час війни. Українські студії в європейському контексті. 2024. №8 URL: http://obrii.org.ua/usec/storage/article/Gurova_2024_144.pdf.
3. Кривка Е. Т. «Сучасний тревел-медіатекст в українському інфопросторі: тематика, формат, контент». Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 061 «Журналістика». Сумський державний університет. Суми, 2022. 220 с.
4. Мартинович М. Куди у 2024 році туристи їздили найбільше: топ-3 локації Львівщини. Еспресо. Захід. URL: <https://zahid.espreso.tv/novyny-lvivshchyny-kudi-u-2024-rotsi-turisti-izdili-naybilshe-top-3-lokatsii-lvivshchini>.
5. Рейтинг найбільш популярних онлайн-ресурсів Львівщини: Фахівці оприлюднили ТОП-10. Четверта студія. URL: <https://4studio.com.ua/novyny/rejtyng-najbilsh-populyarnyh-onlajn-resursiv-lvivshhyny-fahivtsi-oprylyudnyly-top-10/>.
6. Федорова Х. Туризм під час війни. Як галузь виживає і готується до відновлення. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/turyzm-pid-chas-vijny-yak-galuz-vyzhyvaye-ta-gotyetsya-do-vidnovlennya> [дата звернення: 24.03.2025].
7. Lviv.travel. URL: <https://lviv.travel/ua/news?page=3>.
8. mylviv.city. URL: <https://mylviv.city/>.
9. Tvoemisto.tv. URL: <https://tvoemisto.tv/catalog/all/recreation-tourism/relaxation-centers/>.

Тетяна Вільчинська,

докторка філологічних наук, професорка

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Олександр Вільчинський,

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

ВИСВІТЛЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ПРЕСІ

Тема російсько-української війни широко висвітлювалася в регіональній, зокрема тернопільській, пресі ще задовго до повномасштабного вторгнення російської армії в Україну. Щоправда, тоді військові дії на сході, на території Донецької та Луганської областей, частіше означували як антитерористичну операцію (АТО) або «гібридну війну, аргументуючи це тим, що Росія використала раніше невідомі способи та методи» [1]. Однак після 24 лютого 2022 року, коли Росія під виглядом СВО (спеціальної воєнної операції) розпочала повномасштабну збройну агресію проти України, російське вторгнення в українській та й світовій пресі уже кваліфікують як війну.

Актуальність запропонованої теми визначає сам перебіг російсько-української війни та ті важкі умови, в яких українська держава та народ борються з агресором, і те місце, яке за цих обставин належить регіональним медіа.

Метою розвідки було з'ясувати специфіку висвітлення російсько-української війни в регіональній пресі на прикладі публікацій відомої журналістки, публіцистки Галини Садовської в тернопільському виданні «Вільне життя плюс».

Проведене дослідження засвідчує, що впродовж 2022 р. публікації на тему російсько-української війни та пов'язаних із нею проблем представлені в кожному номері «Вільного життя плюс». Зокрема, Г. Садовська, починаючи від 24 лютого 2022 р., друкує свої матеріали на вказану тему майже щотижня в п'ятничному випуску газети найчастіше під рубрикою «Пером публіциста».

Посилений інтерес до цієї теми Г. Садовської зрозумілий, оскільки «війни завжди викликали надзвичайне зацікавлення не тільки науковців різних напрямків, а й медійників, митців та всього суспільства. Це пояснюється тим, що у війнах досягається найвищий ступінь концентрації людської енергії, волі, прагнень і очікувань, поєднання високих злетів людського духу і наймерзенніших рис людського ества» [2].

Журналістка і раніше, ще з 2014 р., приділяла значну увагу військовим діям на українському Донбасі. І до початку повномасштабного вторгнення у 2022 році, у №12 за 16 лютого, більше ніж за тиждень до початку повномасштабної російсько-української війни публікує статтю під заголовком «Між війною і миром», де висловлює надію, що «цей день мине мирно й агресор не наважиться на велику війну з Україною» [3]. А в №14 за 23 лютого, за день до агресії, у публікації «Під покровом ночі» констатує, що «анонсованого американськими засобами масової інформації (з посиланням на дані розвідки) нового російського вторгнення в Україну 16 лютого не відбулося. Але що час «Х» тільки відсунувся, а не зник зовсім...» [4]. Далі вона перераховує агресивні дії з російського боку, починаючи від інтенсивних обстрілів українських позицій, нагнітання антиукраїнської істерії російським телебаченням до указу президента Росії про визнання незалежності «республік» у межах Донецької і Луганської областей. Проте вже в №15 за 2 березня публікація, де заголовком слугує рядок із відомого вірша Івана Франка «Се ж остання війна...», наповнена не лише констатацією, а й гнівом: «Вона таки прийшла у наш дім. Підступна, Жорстока. Не спровокована і нічим не вмотивована, прийшла над ранок 24 лютого, коли у людей найміцніший сон. О 4.35 під ракетними обстрілами опинилися лінія розмежування на Донбасі і великі міста по всій Україні, включно зі столицею...» [5].

Як показало дослідження, рецепція війни в публікаціях Г. Садовської у «Вільному житті плюс» у перший рік повномасштабної російської агресії знайшла відображення і в різних тематичних аспектах, і у широкому спектрі чуттєвих відтінків: від тривожного очікування вторгнення і надії, що промине, до твердої віри в Перемогу України над загарбниками. Зокрема, авторка відображає не лише перебіг військових дій, а й висвітлює злочини російських окупантів: «Буча: таке могло бути з усією Україною» (№25 за 6 квітня) та «Рускій мір» прилетів і біди наробив» (№27 за 13 квітня); проблеми українській еміграції і вимушено переміщених осіб всередині країни та випадки колаборації: «Як будемо збирати українців?» (№61 за 10 серпня) і «Назад дороги немає» (№ 81 за 19 жовтня); участь легіону «Свободная Росія» у російсько-українській війні на боці України: «За нашу і вашу свободу» (№100 за 14 грудня); релігійну проблематику, яку російське військове вторгнення лише загострило: «Невеликодні рефлексії» (№29 за 20 квітня), «Хід історії не зупинити» (№31 за 27 квітня), «Верхи стримують, низи наполягають» (№37 за 18 травня), «За анексію території – анексія церкви» (№45 за 15.06) та ін.

Мовна об'єктивнація рецепції війни в публікаціях Г. Садовської засвідчує негативне ставлення до неї, коли йдеться про російську агресію, і позитивне, коли

авторка пише про стійкість у боротьбі з лютим ворогом, що підтверджують різні лінгвостилістичні засоби – епітети, метафори, порівняння, символи, типові для публіцистичного стилю, які часто зазнають авторської інтерпретації: «Те, що ми стоїмо у боротьбі з лютим ворогом уже понад 300 днів, уже само собою велика перемога. Бо Господь для того й спустився з небес і став людиною, щоб спасти рід свій. А ми допоможемо Йому в цьому. Своєю вірою в Нього і в нашу Перемогу» [6].

Загалом рецепція війни в публікаціях Г. Садовської є когнітивно багатогранною та відображає як найбільш ниці й жорстокі прояви з боку ворогів, так і духовні злети захисників України. Дослідження дало змогу не лише показати тематичний контент, а й простежити специфіку авторської інтерпретації як синтезу національного й індивідуального. Дослідження воєнної проблематики відкриває перспективи поглибленого вивчення публіцистичної творчості відомих журналістів, які відображають події російсько-української війни і є літописцями нашого часу, в інших регіональних виданнях.

Значення подібних досліджень вбачаємо в їхньому прикладному характері, насамперед сьогодні, коли війна триває, а публікації у регіональній пресі є інструментом протидії російській пропаганді, що стала важливим викликом перед суспільством, яке піддається ворожому впливу.

Список використаних джерел

1. Гібридна війна проти України: історія, інструменти, технології. URL: <https://libraryvn.ua/news-and-events/novini/gibridna-vijna-proti-ukraiini> (дата звернення: 16.03.2025).
2. Толстов С. В. Екзистенціальний вимір російсько-української війни URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proti-ukrainy/ekzysyentsialnyi-vymir-rosiiskoukrainskoi-viiny.html> (дата звернення 13.03.2025).
3. Садовська Г. Перемогу здобудемо разом. Вільне життя плюс. 2022. № 104. 28 груд.
4. Садовська Г. Під покровом ночі. Вільне життя плюс. 2022. № 14. 23 лют.
5. Садовська Г. «Се ж остання війна...» Вільне життя плюс. 2022. № 15. 2 берез.
6. Садовська Г. Між миром і війною. Вільне життя плюс. 2022. № 12. 16 лют.

Інна Гаврилюк,

кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка
Сумського державного університету

КАТОЙКОНІМИ В МЕДІА ЯК ЧИННИКИ МОВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: КЕЙС «СУМ'ЯН» І «СУМЧАН»

Мовна ідентичність відображає глибокий зв'язок між мовою та національною свідомістю, є важливим елементом самовизначення спільнот. «У процесі формування національної ідентичності нації важливим є питання власне нації на засадах свідомого сприйняття народом своєї окремішності, вироблення і усвідомлення власних цінностей, насамперед мови, як ключового фактору національної ідентичності. Саме мова забезпечує чітку ідентифікацію «свій»/«чужий» у різних сферах життєдіяльності» [8, с. 35].